A° 1841. N° 111.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

WOENSDAG, den 15. September.

DUITSCHLAND.

WEENEN 6. Sept. De kleine nieuwe stoombooten, met 40 paardenkracht, welke de Donau-stoomboot-maatschappij laat bouwen, naar een model der op den Rhijn gebruikte booten, zijn zeer voordeelig op den Donau, vooral bij lagen waterstand. Eéne is reeds in gebruik en 3 andere werden voltooid.

— Prins *van Wasa* heeft, als luit. veldmaarschalk, het kommando over de reeds begonnen herfstmanoeuvres onzer troepen op zich genomen.

— Uit Konstantinopel heeft men berigten tot den 25. Aug. Den 23. was er brand ontstaan in de nabijheid der Zeven-torens. Ofschoon het bij dag was en veel hulp werd aangebragt, werden 3 à 400 huizen in de asch gelegd.

— In Alexandria liep in half Augustus het gerucht, dat de vijandelijkheden tusschen de Engelschen en Chinezen weder waren uitgebroken.

— Met. 107 $\frac{1}{8}$; 4 pCt. 97 $\frac{1}{2}$.

NEURENBERG 6. Sept. De heer *Thiers* is eergisteren alhier aangekomen en heeft het merkwaardige der stad bezigtigd. Gisteren nacht bragt eene menigte jonge lieden den heer *Thiers* eene ketelmuziek voor zijn hotel en zong het lied: »*Zij zullen haar niet hebben, den vrijen Duitschen Rhijn!* De politie heeft eenige der nachtelijke rustverstoorders in hechtenis genomen.

ENGELAND.

LONDEN 10. Sept. Door het benoemen van het nieuwe ministerie en hooge ambtenaren, moeten er 27 nieuwe leden voor het Huis der Gemeenten worden gekozen.

— Het Hoogerhuis is tot den 20. dezer en het Huis der Gemeenten tot den 16. dezer verschoven.

— De Chartisten hebben vele bijeenkomsten in de graafschappen Monmouth en Glamorgan; geheime agenten doorloopen de steden en dorpen, om de inwoners op te ruijen.

— *The Times* deelt een artikel mede, waarin men de tusschenkomst des gouvernements inroept, om te verhinderen, dat Borneo en Sumatra niet geheel door de Hollanders worden bemagtigd.

— Men is voornemens, den 15. dezer de ijzeren kisting, waarop een lichttoren opgerigt moet worden, van Deal naar de Goodwinsands te brengen, ten einde die zoo gevaarlijke banken van eene vuurbaak te voorzien. De Ingenieur *Brush* rekent dertig voet beneden het zand eenen vasten rotsgrond te vinden. Hierop zal men de kisting doen zinken, en vervolgens op dezelve eene hooge steenen zuil oprigten, die op haren top het licht zal voeren, hetwelk uit hoofde van deszelfs nut *het licht aller natiën* genoemd zal worden. Het moet mede dienen om de invaart aan te wijzen van de ruime, achter de Goodwin gelegen, 30 à 40 voet diepe baai, waar schepen van alle zijden veilig kunnen liggen, doch die wegens het gevaar der banken thans niet gebruikt werd.

FRANKRIJK.

PARIJS 11. Sept. De minister van oorlog zal, naar men verneemt, het leger op 200 000 man verminderen. De soldaten zullen naar hunne haardsteden worden gezonden, en 2000 officiers zullen op nonactiviteit worden gesteld. (*La Gazette de France.*)

— Sedert eenige dagen hebben er in Parijs weder huisonderzoekingen plaats gehad, er zijn vele wapenen en staatkundige brochures in beslag genomen. (*Gazette des Tribunaux.*)

— Onze gezant aan het Russische hof, de heer *de Barante*, is met het fregat la Danaé te Havre terug gekomen.

— In den *Moniteur* leest men een uitvoerig verslag van wanorden, die den 8. en 9. dezer te Macon hebben plaats gehad, en wel onder de werklieden. De militaire magt heeft de orde hersteld. Er hebben vele arrestatien plaats gehad, en de zaak wordt geregtelijk onderzocht.

— Te Montauban hebben de inwoners den 6. Sept. een charivari aan den maire gegeven, om dat hij de zaal van den Schouwburg heeft doen ontruimen, alwaar men oproerige kreten had aangeheven.

— Een kind van 5 jaren, zoontje van eene koopvrouw in tabak te la Villette, werd voor 6 weken door een hond gebeten, welke wegliep en niet meer gezien werd. Men vermoedde niet, dat het dier dol was; doch men nam des niet te min maatregelen van voorzorg. Het kind bleef ook welvarende; doch onverwachts is het zwaarmoedig geworden en aan de watervrees overleden.

— Uit Zurich deelt men mede, dat zes reizigers, waaronder de hoogleeraren *Forbes*, uit Edimburg, en *Heath*, uit Cambridge, den 27. Aug. den hoogsten top van den *Jungfrauhorn* (in het Kanton Bern) hebben beklommen. Zij werden geleid door *Jaque Leuthald*, die reeds 3 malen den top heeft beklommen en 6 andere Zwitsers. Deze berg ligt 12872 voeten boven de oppervlakte der zee. De top heeft 12 voeten diameter, en werd den 3. Aug. 1811 door de gebr. *Meyer* uit Aarau het eerst bestegen. Om een denkbeeld te vormen van de moeijelijkheid van die bergwandeling, wete men, dat de geleiders met houweelen hier en daar gaten in de sneeuw of in het ijs moesten maken, ten einde den voet te kunnen zetten. Men heeft op den top méteorologische waarnemingen gedaan.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE 11. Sept. Men verzekert, dat de Schout-bij-nacht *Jhr. Machielsen*, te Konings buitengewone adjudant, thans op non-activiteit, benoemd zou zijn tot kommandant van Hoogstdeszelfs zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine aldaar.

— Heden is door de Tweede Kamer weder eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin, naar men verneemt, door Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken nog eenige nadere inlichtingen aan de leden gegeven zijn, ten aanzien van het ontwerp van wet, betrekkelijk de Maatschappij van weldadigheid.

'sGRAVENHAGE 12. Sept. Naar men verneemt, heeft Z. M., onderanderen, van den minister van justitie verlangd eene opgave van leden der regterlijke magt, welke hetzij door *langdurigen*, en bijzonderen ijver en trouw in het volbrengen hunner ambtspligten, hetzij door de uitgave van *nuttige* geschriften, handboeken enz., zich eene billijke aanspraak op de algemeene achting en Zr. Ms. erkentenis verworven hebben. Z. M. zou daarbij den wensch hebben geuit, dat deze opgave ook namen van regters en griffiers mogt aanduiden ten einde zich niet enkel tot voorzitters of leden van het openbaar ministerie te bepalen. Z. M. verwijderd van de bedoeling, om het toekennen van ordeteekenen alleen van toeval of wisselvalligheid te doen afhankelijk zijn, heeft de aandacht Zr. Exc. meer bijzonder willen doen vestigen op regterlijke collegiën, in *die* steden zitting hebbende, welke door Z. M. niet waren bezocht geworden.

'sGRAVENHAGE 13. Sept. In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn de beraadslagingen geopend over de voordragt van wet, houdende instructie voor de algemeene Rekenkamer. Verscheidene leden, als de heeren *Verweij-Mejan*, *de Man*, *van Akerlaken*, *Luzac*, *Backer*, *van Rechteren*, *Bruce*, *Enschedé* en *Hoorn van Burgh*, hebben hierover het woord gevoerd, en nog al aanmerkingen gemaakt. Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend.

AMSTERDAM 11. Sept. Wij vernemen, dat gisteren namiddag een dertienjarig meisje, *Angeneta Herman* geheeten en wonende in de Noorderstraat, in het Gasthuis alhier is binnengebragt, omdat er zich bij haar teekenen van watervrees geopenbaard hadden, ten gevolge dat zij, voor ongeveer vijf weken, door een hondje in de dij en in de wang gebeten geworden was. Dezen morgen ten 3 ure is dit meisje bezweken. Bij de weersverandering, die ons als het ware den lucht- en warmtestaat der hondsdagen teruggebragt heeft, kan men niet genoeg voorzigtigheid aanbevelen omtrent de verzorging en behandeling der huisdieren, welker soort aan de vreeselijke ziekte onderhevig is. Ook van buitenlands worden tegenwoordig vele voorbeelden gemeld van ongelukken, door dolgewordene honden of katten veroorzaakt. Zoo drong dezer dagen te la Houssaije, een dorpje in het Fransche departement van Seine en Marne, een dolle hond in eene hoeve, beet verscheidene op de werf aanwezige dieren en wilde juist op een klein kind aanspringen, toen een tuinman een snaphaan-schot op hem loste. Het schot trof goed, want een kogel ging den hond dwars door het lijf; maar des niet te min had hij nog kracht en woede genoeg om den schutter aan te tasten, die even den tijd had in eene schuur te vlugten. Op het oogenblik dat hij de deur toetrok, had echter de hond er ook reeds den kop doorgewrongen. Daar [illegible] niet buiten kon houden, [illegible] deur [illegible], maar greep snel een nabij hem liggende mand, welke hij den hond over den kop stulpte en hem voorts met een puntig stuk gereedschap, hetwelk hij alsmede opgreep, van kant maakte. (*Amsterdamsche Courant.*)

GRONINGEN 9 Sept. Heden is in de Roomsch-Katholijke kerk hier ter stede met vele plegtigheid het nieuwe orgel ingewijd, hetwelk door den verdienstelijken orgelmaker P. VAN OECKELEN vervaardigd is, en thans een voornaam sieraad uitmaakt van het genoemde fraaije en ruime kerkgebouw.

— Gisteren ochtend, omstreeks 10 ure, is een brand uitgebarsten in het huis van G. STEVENS, te Helpman, onder de gemeente Haren, bewoond wordende door drie huisgezinnen. Door de vlugheid en hulpvaardigheid van de ingezetenen, waaronder zich eenige jonge lieden bijzonder hebben onderscheiden, en met medehulp van twee kleine brandspuiten, is de brand spoedig gebluscht.

— Uit Midwolde (in den Oldambte) schrijft men van den 6 Sept. Heden had alhier een ongeval plaats, hetwelk nog al vrij gelukkig is afgeloopen, doch, ter bevordering van voorzigtigheid en ter voorkoming van dergelijke onheilen, wel waardig is, publiek te worden gemaakt. — Een jongetje van 9 jaren wilde achter op een met kwelder-hooi zwaar beladen wagen klimmen, terwijl dezelve voortreed; greep ten dien einde een daar

afhangend touw met beide handen; liet vervolgens de eene hand los, en slingerde nu in een der achterwielen van den voortrijdenden wagen met een been. Gelukkig werdt dit spoedig ontdekt en de wagen opgehouden, zoodat het kind er met eene zware kneuzing afgekomen is, echter zoo, dat het geen voetstap kon gaan, en naar huis moest gedragen worden. Had het ongeluk gewild, dat de wagen slechts nog iets was voortgereden, dan ware het kind onvermijdelijk verbrijzeld geworden.

UTRECHT 13. September.

In den afgeloopen nacht, of welligt gisteren avond, is er een moord of manslag alhier buiten de Waardpoort gepleegd. Een paar jonge personen, welligt door den drank verhit, daar dezelve maar al te veel Zondags avonds gebruikt wordt, schijnen om een meisje twist te hebben gekregen, ten gevolge waarvan een hunner, zijnde een schuitenjager, wonende aan de Roodebrug, met een mes is doorstoken. Heden morgen 4 ure heeft men hem vermoord gevonden. De gene, welke men verdacht houdt, is in hechtenis genomen.

— Het fraaije marmeren praalgraf, ter eere van *Jacob van Kampen*, den beroemden bouwmeester van het voormalige stadhuis, nu Koninklijk paleis, te Amsterdam, 't welk zich in de St. Joriskerk te Amersfoort bevindt, maar sedert eenen geruimen tijd zeer verwaarloosd was geworden, is, naar men uit die stad schrijft, thans door de zorg van heeren kerkvoogden der Hervormde gemeente aldaar en door de bewerking van den scheikundige *T. J. Hondius*, apotheker en drogist binnen genoemde stad, hersteld en in orde gebragt.

— In den vroegen morgen van ll. Vrijdag ontstond er brand in de uitgebreide fabrijk *de Nijverheid*, onder Hazerswoude, op bijna een uur afstands van Leijden, toebehoorende aan den heer *S. Geijsbeek Molenaar*. Dezelve was slechts kort geleden aan genoemden heer in eigendom gekomen. De brand, die zeer vernielend scheen te zullen worden, is gelukkig door spoedig ook van elders aangebragte hulp gestuit, zoo dat het huis en eenige schuren zijn bewaard gebleven.

Bijzondere Berigten.

»*Parijs* 12. *Sept.* De 5 pCt. 114,70 à 75; 3 pCt. 77,75 à 80; Nap. 105,30; Sp. $22\frac{1}{4}$.

»Onze gezant in Rusland, de heer *de Barante*, is heden uit Petersburg in Parijs terug gekomen.

»De manoeuvres in het kamp te Compiègne zullen tot in October voortduren. De Koning wordt er den 18. Sept. verwacht, om de vaandels aan de nieuwe regementen over te geven.

»Heden hebben in Parijs weder huisonderzoekingen en arrestatien plaats gehad; de geheele politie is in de weer. Sedert langen tijd hebben de werklieden in de hoofdstad, vooral die geen werk hebben, de gewoonte, om elken morgen op *la Place de Grève* en *la Place du Chatelet* bij elkander te komen, alwaar de ondernemers en de meesterknechts hen aannemen. Sedert eenige dagen waren de bijeenkomsten op *la Place Chatelet* des avonds zeer talrijk, waarom de politie dezelve voor gevaarlijk voor de rust der hoofdstad beschouwde. Vrijdag avond zond men het eerst eene menigte *Sergents de Ville*, om de werklieden van daar te verdrijven. Daar zulks niet goedschiks geschiedde, werden er stokslagen uitgedeeld. De plaats werd dus ontruimd; doch gisteren avond, om 8 ure, kwamen de werklieden in grootere getallen terug, doch zij vonden het plein door twee brigades *Sergeants de ville* bezet. Men verdrong elkander en geraakte handgemeen. De politie vroeg versterking. De stokken zwaaiden aan alle kanten. Om 9 ure had het plein een verontrustend aanzien; men hoorde roepen: *aux armes! aux armes!* Er werd met steenen geworpen. De wachten aan de poort bij dit plein en bij het Stadhuis werden verdubbeld. De politie hield de bovenhand en het plein werd weder ontruimd. Men beschuldigt de agenten, den zieken bakkersgezel *Dezalaij* onmedoogend te hebben geslagen, enz. Heden morgen was het plein weder door de politie bezet, en heden avond ziet men nieuwe wanorden te gemoet, daar men elkander dat plein weder zal betwisten.

»*Le Patriote des Alpes* van den 9. Sept deelt mede, dat te Claix op den 8. onlusten hebben plaats gehad, uit hoofde der telling; te Bazas had men barricades in de straten opgeworpen, doch de gendarmen hadden ze vernield; te Macon zijn de werklieden, wegens het ontladen van een schip wijn, handgemeen geweest en zijn 8 à 10 personen door messteken zwaar gewond.

»Uit Algiers hebben wij berigten van 31. Aug. De generaal *Lamoricière* had versterking gevraagd aan den gouverneur, die hem het 23. reg. had gezonden; hij was ter hulp van een bevriende stam tegen de Arabieren opgerukt.

»Men heeft berigten uit Madrid tot den 5. Sept. De twisten tusschen de gematigden en de opposanten duren steeds voort. Den vorigen avond had aldaar een duel plaats gehad tusschen de heeren *Pasenal*, redacteur van den *Hablador patriota*, en *Quintanilla*, redacteur van den *Cangrejo*, waarbij de eerste aan het hoofd is gekwetst, zoo dat men voor zijn leven vreesde. De gewonde was voor de partij der opposanten, en deelde in zijn dagblad de vuilste artikelen mede."

De prijzen der Fondsen waren den 13. Sept.

Werk. schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{2}$ à $51\frac{5}{8}$. Dito 5 pCt. $100\frac{3}{4}$ à $101\frac{1}{4}$. Kansbilj. 25 à $25\frac{1}{2}$. Amort.-Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $91\frac{1}{2}$ à 92. Dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $75\frac{1}{4}$ à $75\frac{3}{4}$. Hand. Maatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. $155\frac{3}{4}$ à $156\frac{1}{4}$. O. I. Leen. 5 pCt. $97\frac{1}{2}$ à $97\frac{3}{4}$. Aand. Rijn-Spoorw. $94\frac{1}{4}$ à $94\frac{3}{4}$. Dito Haarl. $79\frac{3}{4}$ à $80\frac{1}{4}$. Dito Rotterdam $79\frac{3}{4}$ à $80\frac{1}{4}$. Haarl. Meer 5 pCt. $101\frac{1}{4}$ à $101\frac{3}{4}$.

Spanje. 5 pCt. Ardoin $18\frac{5}{8}$ à 19. Coupon $17\frac{1}{2}$ à 18.

Rus. Obl. bij *H. et Co.* 5 pCt. 105 à $105\frac{1}{2}$. Dito 1828. 5 pCt. $105\frac{1}{4}$ à $105\frac{3}{4}$. Cert. bij dito 1831/1833. $98\frac{1}{4}$ à $98\frac{5}{8}$. Dito bij *Hope* 4 pCt. $86\frac{1}{2}$ à 87.

UTRECHT, bij *L. E. BUSCH* & Co.